

Sygn. akt I UZ 34/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania J. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 października 2017 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 kwietnia 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2017 r. ustalił wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia na kwotę 2.627 zł (pkt 1) oraz odrzucił skargę kasacyjną ubezpieczonej J. J. od wyroku tego Sądu z dnia 3 listopada 2016 r., oddalającego apelację ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 14 października 2015 r. oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z dnia 3 czerwca 2015 r. odmawiającej przeliczenia emerytury ubezpieczonej z zastosowaniem aktualnie obowiązującej kwoty bazowej (pkt 2).

Sąd Apelacyjny w motywach orzeczenia podniósł, że przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie była wysokość emerytury, która została obliczona z

zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w październiku 1997 r., a zdaniem ubezpieczonej, powinna zostać naliczona z zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w czerwcu 2014 r., w dacie złożenia wniosku o przeliczenie emerytury. W skardze kasacyjnej pełnomocnik ubezpieczonej określił wartość przedmiotu zaskarżenia (tożsamą z wartością przedmiotu sporu) na kwotę 29.697,24 zł, będącą różnicą kwoty bazowej w 2014 r. i w 1997 r. za okres 12 miesięcy. Wobec tak ogólnikowego określenia wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia, Sąd Apelacyjny dokonał sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia i ustalił, że emerytura ubezpieczonej ustalona na dzień 1 czerwca 2014 r. z zastosowaniem kwoty bazowej z 1997 r. (1.001,51 zł) wynosiła 1.263,65 zł, zaś z zastosowaniem kwoty bazowej z czerwca 2014 r. (3.191,93 zł) wyniosłaby 1.482,54 zł. Sąd ten wskazał, że jeżeli spór dotyczy wysokości emerytury w zakresie tego, którą kwotę bazową należy przyjąć do jej naliczenia, a więc prawa majątkowego, to wartość przedmiotu sporu wyznacza różnica między świadczeniem oczekiwanym a pobieranym za jeden rok (art. 22 k.p.c.), a nie różnica między spornymi kwotami bazowymi. A zatem, skoro oczekiwana emerytura naliczona według obowiązującego algorytmu przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w czerwcu 2014 r. wyniosłaby 1.482,54 zł, a emerytura pobierana, naliczona przy zastosowaniu kwoty bazowej z października 1997 r. wynosi 1.263,65 zł, to różnica za jeden rok między emeryturą pobieraną a oczekiwaną stanowi kwotę 2.627 zł ($1.482,54 \text{ zł} - 1.263,65 \text{ zł} \times 12$). Jest więc niższa od kwoty 10.000 zł wymienionej w art. 398² § 1 k.p.c., co powoduje, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie ubezpieczona domagała się jego uchylenia w całości i ustalenia, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota 29.697,24 zł lub 12.023,28 zł oraz przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że skarga kasacyjna jest przedmiotowo niedopuszczalna i podlega odrzuceniu z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Ubezpieczona w pierwszej kolejności podniosła, że z podaną wartością przedmiotu zaskarżenia w kwocie 29.697,24 zł toczyło się już postępowanie zażaleniowe zainicjowane jej skargą o wznowienie postępowania, zakończone postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., I UZ 43/15, w toku którego tak określona wartość przedmiotu zaskarżenia nie była na żadnym etapie kwestionowana. Z uwagi na treść pisma informacyjnego organu rentowego z dnia 7 marca 2017 r. i stanowiska Sądu Apelacyjnego wskazała, że wysokość przyznanej jej emerytury stałej, tj. nieuwzględniającej waloryzacji - wyliczonej w oparciu o kwotę bazową z 1997 r. nie uległa zmianie i w roku 2011 - kiedy nabyła z osiągnięciem wieku uprawnienia emerytalne - bazowa wysokość emerytury także wynosiła 480,60 zł. Podobnie było w czasie waloryzacji w 2014 r. Ubezpieczona stwierdziła, „że to, iż kwoty te były waloryzowane - to już zupełnie inna sprawa. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nigdy nie waloryzuje waloryzacji tylko wylicza i waloryzuje od wysokości emerytury bazowej - bo tak jest dla niego korzystniej. Podstawienie nowej kwoty bazowej do wzoru służącego wyliczeniu emerytury powoduje, że wzrośnie właśnie ta bazowa kwota emerytury - według informacji organu rentowego do kwoty 1.482,54 zł - co oznacza, że nawet przy takim sposobie wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia - wartość przedmiotu sporu wynosi: $(1.482,54 \text{ zł.} - 480,60 \text{ zł}) \times 12 = 12.023,28 \text{ zł}$ - czyli powyżej kwoty 10.000 zł.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko ubezpieczonej, jakoby podana w niniejszym postępowaniu wartość przedmiotu zaskarżenia wyliczona w oparciu o różnicę między kwotami bazowymi za okres roku na kwotę 29.697,24 zł, która jest tożsama z wartością przedmiotu zaskarżenia podaną w toczącym się uprzednio postępowaniu zażaleniowym zakończonym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., I UZ 43/15, została przyjęta wówczas przez Sąd Najwyższy bez zastrzeżeń. Postępowanie w sprawie I UZ 43/15 toczyło się w związku z wniesieniem przez ubezpieczoną do Sądu Najwyższego zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 14 września 2015 r. odrzucające skargę kasacyjną od postanowienia tego Sądu z dnia 25 maja 2015 r., którym oddalono zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 21 kwietnia 2015 r. odrzucające skargę o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 20 października 2014 r. Zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające skargę kasacyjną przysługiwało zatem na podstawie art. 394¹ § 1 k.p.c., bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Stosownie do treści tego przepisu zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Wobec tego Sąd Najwyższy rozpoznał zażalenie ubezpieczonej na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną bez badania wartości przedmiotu zaskarżenia, tym bardziej że powodem odrzucenia skargi nie była wartość przedmiotu zaskarżenia, tylko niedopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. W świetle art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje na postanowienie oddalające zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. Oznacza to, że w postępowaniu zakończonym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., I UZ 43/15, Sąd Najwyższy w ogóle nie weryfikował podanej przez ubezpieczoną wartości przedmiotu zaskarżenia. Bezpodstawne jest więc twierdzenie, że zaaprobował wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 29.697,24 zł.

Natomiast, wbrew odmiennemu twierdzeniu ubezpieczonej, w zaskarżonym w obecnym postępowaniu zażaleniowym postanowieniu Sąd Apelacyjny prawidłowo ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 2627 zł, co skutkowało odrzuceniem skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej (art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że sprawa, w której ubezpieczony żąda przeliczenia emerytury i przyznania mu w wyniku tego przeliczenia wyższego świadczenia emerytalnego, nie jest sprawą o przyznanie emerytury, ale o jej wysokość. Sprawa, w której przedmiotem sporu jest wysokość świadczenia, jest zatem sprawą o prawa majątkowe, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 października 2009 r., II UZ 34/09, LEX nr 574545; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z dnia 2 marca

2011 r., II UZ 1/11, LEX nr 844747; z dnia 23 stycznia 2012 r., II UK 84/11, LEX nr 1163332; z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UZ 28/16, LEX nr 2135808 i orzeczenia w nich powołane).

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny był zobowiązany zweryfikować określoną w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia, skoro skarga kasacyjna nie zawierała niebudzącego wątpliwości sposobu obliczenia tej wartości, a dokonane sprawdzenie tej wartości przez Sąd Apelacyjny jest prawidłowe. Zgodnie z utrwaloną linią judykatury dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach, w których przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonego w odniesieniu do świadczeń przyszłych, ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. (por. uchwałę Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z dnia 18 października 2012 r., III UZP 3/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 112 z glosą E. Pietrzak, Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2014 nr 10, s. 36-39 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia z dnia 15 listopada 2007 r., I UZ 30/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 29; z dnia 6 listopada 2008 r., II UZ 48/08, LEX nr 686064; z dnia 19 stycznia 2009 r., II UZ 58/08, LEX nr 784203; z dnia 24 czerwca 2009 r., II UZ 19/09, LEX nr 519958; z dnia 2 października 2009 r., II UZ 30/09, LEX nr 583822; z dnia 13 października 2009 r., II UK 234/08, LEX nr 553692; z dnia 27 października 2009 r., II UZ 36/09, LEX nr 564802; z dnia 6 stycznia 2010 r., I UK 289/09, LEX nr 577827; z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 314/09, LKEX nr 604214; z dnia 15 kwietnia 2010 r., II UZ 5/10, LEX nr 621341; z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 30/10, LEX nr 707896; z dnia 3 marca 2011 r., II UZ 5/11, LEX nr 846582; z dnia 21 czerwca 2011 r., III UZ 12/11, LEX nr 966827; z dnia 5 sierpnia 2011 r., III UZ 18/11, LEX nr 1101335; z dnia 21 listopada 2011 r., II UZ 37/11, LEX nr 1298099; z dnia 23 stycznia 2012 r., II UZ 52/11, LEX nr 1163342; z dnia 29 stycznia 2014 r., II UZ 67/14, LEX nr 1573832; z dnia 11 grudnia 2014 r., I UZ 23/14, LEX nr 1604625; z dnia 19 sierpnia 2015 r., II UZ 13/15, LEX nr 2051057). Jeżeli przedmiotem sporu jest różnica pomiędzy świadczeniem w wysokości wyliczonej przez ubezpieczonego a należnością ustaloną przez organ rentowy, wartością przedmiotu zaskarżenia jest suma za okres jednego roku kwot stanowiących miesięczne różnice pomiędzy świadczeniem dochodzonym a pobieranym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2016 r.,

I UZ 36/16, LEX nr 2160131; z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UZ 24/16, LEX nr 2113369; z dnia 14 kwietnia 2008 r., II UZ 8/08, LEX nr 470962). Jest to jednolita i ugruntowana wykładnia dotycząca określania prawidłowej wartości przedmiotu zaskarżenia w sporach o wysokość świadczeń emerytalno-rentowych. Tym samym Sąd Apelacyjny prawidłowo ustalił w rozpoznawanej sprawie, że wartość przedmiotu zaskarżenia wyliczona stosownie do przepisu art. 22 k.p.c., jako różnica za jeden rok pomiędzy emeryturą pobieraną a oczekiwaną ($1.482,54 \text{ zł} - 1.263,65 \text{ zł} \times 12 = 2.627 \text{ zł}$), jest niższa niż 10.000 zł, wobec czego zasadnie uznał, iż skarga kasacyjna ubezpieczonej jest niedopuszczalna zgodnie z art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

r.g.